www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 94. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 24. квітня, 1925.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

VOL. XXXIII. No. 94. Jersey City, N. J., Friday, April 24, 1925. THREE CENTS

Переносять екзамінацію іміґрантів до старого краю.

ВАШИНГТОН, 22. квітня. — Тут почалася нині конференція представників іміґраційного уряду, уряду публичного здоровля та департаменту стейту, котра має на цїли перенести як найскорше до старого краю екзамінації іміґрантів, що збираються їхати до Злучених Держав.

Перенесенне екзамінацій до старого краю усунулоби потребу відсилати іміґрантів з Америки з великою моральною і матеріяльною шкодою для іміґрантів.

СЕНАТОР ГВІЛЕР ЗАПЕРЕЧУЄ ЗАКИДИ ПРОТИ СЕБЕ.

ГРЕЙТ ФОЛС, Монтана, 22. квітня. — Сенатор Гвілер нині перед федеральним судом яко свідок у власній обороні, щоби заперечити обжалованню, що, будучи сенатором конгресу, мав проти виразної заборони закона заступати яко адвокат за оплатою нафтярів перед ріжними департаментами уряду.

Сенатор заявив, що всі закиди, йому пороблені, неправдиві, що він ніколи гроший за вставлюванне перед департаментами уряду не брав та що всі свідки, які зізнали інакше, є кривоприсяжники.

БУВШИЙ ГУБЕРНАТОР ИЛИНОЙСА ОСТЕРІГАЄ КРАЯ ПЕРЕД РУЇНОЮ ФАРМЕРСТВА.

НЮ ЙОРК, 22. квітня. — Френк Лавден, бувший губернатор стейту Илинойс, виступив тут перед зборами Товариства Видавців Ґазет з промовою про стан фармерства, і остерігав їх перед легковаженнєм собі тяжкого положення фармерів.

Лавден говорив, що фармерам грозить справдішна руїна, якщо край не поспішить їм з допомогою. Фармери пробують заратовуватися самі при помочи кооперативних організацій, але й сі показуються за слабі супроти великих капіталістичних спілок.

ПАСАЖИРИ КРИТИКУЮТЬ КОМАНДУ „ГОМЕРИКА" ЗА НЕ РАТОВАННЄ ПОТАПАЮЧИХ ЯПАНЦІВ.

НЮ ЙОРК, 22. квітня. — Серед пасажирів корабля Гомерика, що приїхав нині до сього порту, є богато, які остро критикують капітана корабля за те, що він не робив нічого для вратовання японського перевозового корабля Райфуку. Вони закидають капітанови головно те, що він не казав спустити тратв, які не можуть бути затоплені. Зате друга частина пасажирів, разом числом 123, підписала заяву, що капітан заховувався підчас пригоди, як треба.

БУДУТЬ РАХУВАТИ ЛЮДИЙ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРКУ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 22. квітня. — Дня 1. червня сього року почнеться в стейті Ню Йорку перепись („цензус") населення. Скінчитися він має за 15 днів. До переведення переписи уряд покликав 7,568 урядників.

НЕ ДОЗВАЛЯЮТЬ НА ОРГАНІЗОВАННЄ КЛЕНА.

МЕДИСОН, Висконсин, 22. квітня. — Генеральний прокуратор сього стейту відкинув прозьбу о інкорпорацію, внесену Ку-Клакс-Кленом. Секретар внутрішних справ, котрий мав вирішити сю прозьбу, віддав її генеральному прокураторови, а сей спротивився інкорпорації.

ЗАХОДИ ДЛЯ РЕЛІГІЙНОЇ ТОЛЕРАНЦІЇ.

АТЛЕНТИК СИТІ, Ню Джерзі, 22. квітня. — Нині відбулися тут основательні збори інституту для ширення толеранції (терпимости) межи всіми віроісповіданнями Америки. Нова організація має мати свій осідок в Вашинґтоні. До неї приступили вже представники католиків, протестантів і жидів.

ЕПИСКОП, ЗАСУДЖЕНИЙ ЗА ЄРЕСЬ, БОРОНИТЬ СВОЄЇ ВІРИ.

НЮ ЙОРК, 22. квітня. — Вілієм Монтгомері Браун, епископ епископальної церкви, котрого епископи сеї церкви осудили недавно за єресь, виступив тут в одній ліберальній церкві з проповіддю про свою віру. Браун говорив, що всякому чоловікови, а тим самим і священикови й проповідникови, прислугує право вірити в такого Бога, якого йому його серце й розум диктує. Він заявив, що після правил церкви він є справді еретиком, але закид, буцімто він не вірував у Бога, є виссаний з пальця його противниками, які з ненависти до його віри перекручують його слова.

ПОЗИВАЄ ФОРДА ЗА МИЛЮН ДОЛЯРІВ ВІДШКОДОВАННЯ.

ДІТРОЙТ, Мишиґен, 22. квітня. — Арон Сапіро, адвокат фармерських кооперативних спілок, вніс до суду позов проти Генрі Форда, яко властителя ґазети Дірборн Індепендент, домагаючися від нього [illegible] за шкоду, яку Форд мав нанести його адвокатовій практиці статею, в котрій називається Сапіру одним членом спілки, жидівських банкирів, що хочуть добитися необмеженої влади над торговлею фармерськими спілками.

ПОЛІСМЕН АРЕШТОВАНИЙ ЗА РОЗБІЙ.

ШИКАГО, Илинойс, 22. квітня. — Поліція арештувала нині 26-літнього поліцмена Реймонда Виницького, котрий мав бути одним з трох розбійників, що напали на банкового післанця та зрабували від нього 10,000 долярів у готівці.

Виницкі мав попастися через те, що він продав револьвер зрабований з банкового післанця.

ЗАВОДЯТЬ КВАРАНТАННИ НА СОБАКИ.

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 22. квітня. — З огляду на смерть одного хлопця від сказу [illegible] умучення собакою, стейтовий уряд зарядив, що всі собаки в поміті Вестчестер мають бути держані доти. Урядники дослідили, що сказ мав бути [illegible] сталася межи собаки зі стейту Коннектикту, де вона існує аже близько року.

ПОЛІСМЕНИ Й ПРОГІБІЦИЯНІ АГЕНТИ ЗАСУДЖЕНІ ЗА НАРУШЕННЄ ПРОГІБІЦІЇ.

СИНСИНАТІ, ОГАЙО, 22. квітня. — 58 полісменів та сільських прогибіцийних агентів признялося перед судом до нарушення прогібіційного закона.

Суд засудив їх на гривни від 50 до 2,000 долярів кождого та додав ще вязницю від 1 до 18 місяців.

Полісмени й агенти давали захорону для торгівців алькоголічними напитками.

АРТИСТКА ДОЛЬНИЦЬКА ВИХАЛА З АМЕРИКИ.

Відома артистка малярка панна Марія Дольницька, родом з Галичини, котра приїхала була до Америки тому 4 роки, вернулась недавно на постійний побут до Европи.

ВИРОК НА „БЕССАРАБИЦЯХ".

Зі Львова повідомляють:

Сьогодня, в суботу 28. березня закінчилась розправа у великім політичнім процесі Бессарабиців. О год. 12:30 в полудне предсідник трибуналу радник Маєр оголосив вирок, яким засуджено:

Василя Коваленка на 3 роки.
Інж. Андрія Мельника на 4 роки.
Евгена Зиблікевича на 3 роки.
Ірену Вахнянинову на 15 місяців.
Богдана Зеленого на 2½ р.
Теодора Воробия на 2½ р.
Михайла Гаца на 2 роки.
Миколу Бенявського на 2 р.

Зовсім увільнено обжалованих: Франца Штика і Лихолата.

Всім обжалованим зачислено слідчий арешт.

В мотивах вироку трибунал подав, що засуд Коваленка й Мельника опирає на зізнаннях Коваленка й інформаціях штабу генерального, які подав на розправі майор Грудзінський. Щодо Мельника також на оречення знатоків "письма, які твердили, що між матеріялами знайденими у бл. п. Ольги Бессарабової мають находитися власноручні письма Мельника. Проних обжалованих засуджено на підставі оречення військових знатоків і знатоків письма.

Оборонці всіх засуджених зголосили вносення зажалення неважности.

ПРИСУД ОПРИШКА В КИЄВІ.

В падолисті 1923. року ограблено славну Печерську Лавру в Києві, а ігумена того монастиря вбито. Тепер недавно в руки поліції попалась ватага, й яка зайшлось, що її ватажок, прозваний Іван Красний, був проводирем у нападі на монастир. Київський губернаяльний суд засудив опришка на смерть.

ВОДНІ СИЛИ ЧЕХО СЛОВАЧЧИНИ.

Водні сили Чехословаччини оцінюють на 1,800.000 сил пар коней, з того припадає 850.000 на Чехію, Моравуі і Шлеск, 750.000 на Словаччину, а 200.000 на Прикарпатську Україну. З тих сил використано вже в Чехії Моравії і на Шлеску 126.000, а Словаччині 80.000. На Прикарпатській Україні не зроблено ще в сім напрямі нічого.

ОПІКА НАД РЕМІСНИЧОЮ МОЛОДЮ У ЛЬВОВІ.

В неділю 29. березня відбулася довірочна нарада в справі опіки над українською ремісничою молодю у Львові. Нарада вібрала багато цікавих, переважно українських міщан, яким лежить на серці добро тої молоді і майбутній національний характер наших міст. Між присутними були і представники наших культурних, культурно освітних, гуманітарних, станових і економічних установ. Прекрасно виготовлений фактичним матеріялом реферат неві, домого автора відчитав голова народної організації м. Львова п. І. Ліщинський. У Львові більше тисячі української ремісничої молоді чекає на опіку з боку Українців. Дотепер займались тільки частинно такою опікою Гов. „Зоря," „Сокіл-Батько" і Сокіл III., на городецькому пердмістю. Всі ці установи не вспіли заопікуватись більше ніж половиною тої молоді. Решта її шукає заспокоєння своїх товариських і станових звязків самопас і через те попадає густо-часто під впливи, а навіть дає себе опановувати всяким польським доброчинствам, що не жалюють ні енерґії ні зусиль, аби поробити з них яничарів та ворогів українського народу. По рефераті вивязалась широка дискусія, в якій вказували на необхідну занятись тою справою з боку нашої інтеліґенції та духовенства. „Зоря наприклад, просила ординаріят, щоби відпустив питомців для культурної та релігійної праці між тою молоддю, але прощення не задоволено. Нарада рішила вибрати комітет для опіки над ремісничою молоддю, який яко секція „Зорі" займеться орґанізацією окремого статутового товариства.

ІСТОРІЯ ШМІНКИ.

Шмінка є винаходом таким давним як жінка. Вже дочка Нова малювалася так дуже, що провивали її „мальованою головою." Вавилонці знали штуку підмальовування очей, а Греки аж трьома красками (чорна, біла, червона) вміли ритувати свою красу. Штуку шмінкування перейняли Римляни, а середньовічні часи, які цілу культуру завернули вааад, не забули лише про... шмінку. До найвищої ступні мальовання таке дійшло за ренесансу. Тоді селянка на неділю мусіла мати свіжу шмінку. Отже малювалася не лише марія Медічі в 14 столітті, але й Елисавета англійська королева двіста літ пізніше. В 17. столітті навіть обовязував закон, який уневажнював подружа, коли молода жінка виїхала так жуде вимальовалася, що власний чоловік на другий день по шлюбі, не мін пізнати! Аж вкінці 1779. англійський парлямент офіціяльно й відмарою заборонив уживати шмінку. Все таки це не помагало.

ВИНО СТАРЕ ДВІ ТИСЯЧІ ЛІТ.

Прешбурські ґазети звідомляють: Недалеко Комарна було староримське місто Бріґіцо. При перекопуванню землі натрапили на цікаві знахідки з римських часів. Один робітник найшов начиння з якимсь плином. Випив його, потім заснув. Як пробудився, оповів, що цей напиток смакував йому наче мід. Знавці оцінюють цей напиток на 2000 літ.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ЧАСОПИСИ У ЛЬВОВІ.

Українська преса збільшилася на два органи: одну політичну тижневу ґазету й двотижневий ілюстрований журнал „Світло," популярний політичний тижневик невеличкого формату й величини львівської „Свободи." Перше число розділено й розіслано рекламову афішу, а в продажу віддано щойно 2-ге число, а про те ні, тут ні там не було програмової декларації, а його лівий напрямок видний лучше з другорядних заміток і статий. Характеристичною рисою „Світла" є є його завзятий тон проти радикалів. Підписує ґазету як видавець, Михайло Яцків, син Степана.

Зате дуже гарно представляється 1-е число ілюстрованого тижневика „Світ," характеру загально-громадського й родинного журналу. Посеред ріжнородного матеріялу на теми суспільного й культурного життя, статей віршів перекладів і т. д. розміщено кільканайцять фотографій і рисунків, а надзвичайно дбайливе технічне видання журналу підносить симпатичне враження, яке він робить на читача. Яко відповідальний редактор підписаний Степан Микитка.

УКРАЇНСЬКЕ ТЕХНІЧНЕ ТОВАРИСТВО.

Загальні Збори Українського Технічного Товариства у Львові відбулись 15. лютого с. р. По уділенню абсолюторії уступаючому виділови вибрано головою інж. Монастирського, а заступниками голови інженірів Корнелейо і Васюту. До виділу увійшли інж. Барщівський, архитект Нагірний, інж. Свірський, Рижевський Т., Левицький. Вальнер, Трач, Сенишин. Савойка і Дурдело. До Контрольної Комісії вибрані: інж. Гамота, Стефанович, Дурбак, Бартош і Дидинський.

Між иншими ухвалами постановлено піднести членську вкладку на 2 зл. місячно з тим, що члени будуть діставати ґазету „Технічні Вісти" даром.

ФІЯСКО ПОЛЬСЬКОЇ МАНІФЕСТАЦІЇ.

З великим криком рекламована й опісля як тріюмф зрілої політично-громадської думки широких кол польських мешканців Львова славлена маніфестація, що відбулася на вулицях Львова, фактично виказала повне фіяско непереборчивих зусиль аранжерів. Маніфестація була аранжована під гаслом „Не дами земі" з нагоди англійсько-німецьких проектів ґарантійного пакту, що ставлять під знак запиту дальшу долю нинішнього польського Поморя з Данцігом і т. зв. данцицьким коридором. Аранжерами маніфестації були головні з хіянської Організації Народової в особах послів Прушиньського, Мончинського і Гломбіньского.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР В БОЛТІМОР, МД.

В Болтимор, Мд., відбулось посвячення українського синьо-жовтого прапора братства Гр. Тройці, 320 від. Українського Народного Союза.

Члени братства кличуть під сей пропорець земляків у Болтімор, не тільки Галичан, але й Дніпрян та Підкарпатян.

Большевицька влада привертає капіталістичні порядки на селах.

МОСКВА, 22. квітня. — Совєтське правительство видало сьогодня декрет, яким дозволює заможним селянам наймати зарібників.

Число зарібників, яких селяни можуть наймати, не обмежене. Умову із зарібниками мають підписувати на рік.

Також снасовано 8-годинний день праці на селі і дозволено працювати довше.

Приверено теж працю дітий і дозволено дітям, що мають понад 12 літ, виконувати легкі роботи.

Сі постанови видало совєтське правительство задля поправи хліборобського промислу в Росії і ради приєднання заможного селянства для большевицької влади.

Ортодоксальні комуністи осуджують сей декрет яко противний комуністичним засадам.

ЗМЕНШЕННЄ ПОДАТКІВ.

ЛОНДОН, 22. квітня. — Британський міністер скарбу Винстон Черчилл предложив кабінетови проект на зменшенне податків. Кабінет розглядає проект і евентуально предложить його парляментови яко проект закона.

ЕРРІО ГОЛОВОЮ ПАРЛЯМЕНТУ.

ПАРИЖ, 22. квітня. — Головою палати послів на місце Павла Пенлеве вибрано нині уступившого премієра Едуарда Ерріо.

Правиця здержалась від голосовання.

МАРКС І ГІНДЕНБУРГ.

БЕРЛІН, 22. квітня. — Тутешні демократичні ґазети заповідають, що кандидат републиканських груп др. Маркс побідить в неділю кандидата націоналістів Гінденбурга більшостю двох міліонів голосів.

АЛЬФОНСО ХВАЛИТЬ ДИКТАТОРА.

ПАРИЖ, 22. квітня. — Тутешні ґазети подають розмову з еспанським королем Альфонсом.

Він сказав, що диктатор Прімо де Рівера завів лад і порядок в Еспанії. Нема там, каже, тепер ані страйків ані заворушень, ані грабунків, а притому немає й арештовань.

АЛІЯНТИ „ДОДАЮТЬ" БОЛГАРІЇ 7,000 ВІЙСКА.

ПАРИЖ, 22. квітня. — Славетна алиянтська „конференція амбасадорів" дозволила Болгарії побільшити свою армію ще о 7,000 людий. Тепер Болгарія може мати 30,000 жовнірів.

ПРО ТЕРОР В СОФІЇ.

ВІДЕНЬ, 22. квітня. — До Білгороду, столиці Югославії, приїхало сьогодня із Софії, столиці Болгарії, трох послів британського парляменту, двох членів Партії Праці: полковник Веджвуд і Мекиндер, і консерватист майор Мелови.

Вони оповідають, що болгарська влада завела небувалий терор в Софії.

Кажуть, що увязнила досі 6,000 осіб, а стратила, навіть без суду, вже сотки осіб. До увязнення, кажуть вони, вистарчує найменьше підозріннє.

КОРОЛЬ ВЯЗНЕМ.

БІЛГОРОД, столиця Югославії, 22. квітня. — Із Югославії сповіщають, що король Борис тепер наділі вязнем тамошньої військової залоги. Її командант генерал Лазаров заборонив королеви виходити з хати або виїздити із столиці краю.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ДЕКАН ДИПЛОМАТИЧНОГО ЗБОРУ.

ПЕКІНГ, столиця Китаю, 22. квітня. — Тутешній італійський амбасадор і теперішній декан тутешнього дипломатичного збору запросив до збору російського большевицького амбасадора Карахана і предложив йому обняти становище декана того збору.

РЕВІЗІЯ В НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЮ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ, 7. квітня. — Дня 3-ого с. м. під вечір [illegible] до [illegible] Національного Музею при ул. Монастирського, [illegible] польської поліції не перевів у сьому будинку [illegible] ними образами, книгами і іншими цінними оборами українського мистецтва основну ревізію. Мали шукати [illegible] якусь таємничих та у високій мірі небезпечних актів „Профсоюзу". В пошукуванню за ними страшенним [illegible] особисту ревізію у всіх присутних в тому часі в музею. А були там крім кустоса дра і Сеницького, проф. др. К. Студинський і кількох студентів.

ВЕЛИКДЕНЬ ПІД БОЛЬШЕВИЕЮ.

МОСКВА, 29. квітня. — Нарід православний а Московщині, на Білоруси, на Україні, на Кавказі і на Сибіри обходив сього року Великдень по старому календарі Юліянському. Церкви усюди були заповнені вірними.

Большевицькавлада заборонила своїм аґітаторам виступати проти релігії на сей Великдень.

НЕМА ХЛІБА В МОСКВІ.

МОСКВА, 20. квітня. — В останніх днях вичерпались [illegible] засоби мукині пекарі не печуть хліба.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three times a week:		Виходить число три рази:	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 4.75	На пів року	$ 4.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерси Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Зміна адреси вільна адресом шматочка по почтівці.

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НАЙБІЛЬША АРМІЯ

Після урядових обчислень стейтових асекураційних урядів, запомогові організації та асекураційні спілки в Злучених Державах мають разом понад 10 мілярдів долярів маєтку. Сей маєток зростає о більше як 2 міліони долярів кождого дня. Всі сі люди, що належуть до сих організацій і підприємств, обезпечені разом на кольосальну суму 60 мілярдів долярів. Се значить, заким пімруть всі ті обезпечені люди, вони самі мають зложити 60 мілярдів долярів на виплату ріжного рода асекурацій для себе й своїх родин.

Отсе є найбільша американська армія. Вона зложена з тих людий, які добре розуміють, яку велику втрату понесуть їх родини через їх смерть; які добре свідомі небезпеки, не закрили голови в пісок, але пішли шукати на се заради; які поклали собі за ціль сій шкоді запобігти через організацію взаїмної допомоги.

Було колись американські запомогові й асекураційні організації не мали й сотої части свого теперішного бизнесу. Американський асекураційний та запомоговий бизнес ріс з року на рік, поки не дійшов до сих кольосальних розмірів. Він ріс лишень одним, а то тим, що він день в день переконував всіх, що на нього покладися, що він сповняє всі надії, які на нього положено.

Досвід десяток літ американського обезпечення заклинає кождого здорово думаючого чоловіка приспупати до сеї великої армії дбалих мужів та справнійших батьків.

ЗПІД ДОЩУ ПІД РИНВУ

Коли кілька місяців тому назад американський уряд сповістив, що тодішний секретар стейту Гюз уступить зі свого уряду, прихильники большевицького уряду в Москві підняли крик побіди. Вони почали ширити пропаганду, що Гюз, уступає головно тому, що американський уряд буцімто прийшов до переконання, що загранична політика, якої держава за час свого урядовання Гюз, не відповідає інтересам Америки. З огляду на те, що з погляду большевицьких підсусідків найважнійшою точкою політики Гюза було його відмовне становище в справі визнання большевицького уряду в Москві, то вони сейчас підняли рейвах, що се мовляв Вашинґтон думає шукати якогось порозуміння з Москвою. Даром люди холоднійшої вдачі вспокоювали горячих большевицьких письменників перед такими далеко йдучими заключеннями. Як звичайно, так і сим разом, большевицькі приятелі обляли лайкою всякого, що не робив такого заключення.

Коли секретар Гюз остаточно вступив з уряду, а його місце заняв буєвий американський амбасадор в Англії Келог, большевицьким приятелям сейчас прийшлося перетерпіти зараз на вступі одну болючу хвилю, коли Келог заявив виразно, що він не думає зміняти політики американського уряду супроти большевицького уряду в Москві. Вони покищо здержалися від нападів на Келога, думаючи певно дати йому нагоду поправитися, — а місто того знова виляли новий цебер помиїв на тих, які їм пригадали, що з приводу уступлення Гюза не було чого піднимати телячого восторгу.

Ще не пробув Келог на своїм уряді двох місяців, а вже большевицькі приятелі можуть занотувати собі другу невдачу в своїй політиці американсько-московського зближення. Кілька днів тому назад донесено з Парижа, що новий американський секретар стейту повідомив всіх американських представників, що всякі чутки про наближаючуся зміну політики американського уряду супроти Москви не відповідають правді. Сказано було, що американський уряд не бачить найменчої потреби зміняти свою політику.

Вістка видалася зпершу не зовсім певною та вимагала потвердження. Уряд у Вашинґтоні з початку такого потвердження не давав, і се большевицьким приятелям дало підставу думати, що вістка не правдива, хоча на здоровий розум уряд повинен би заперечити чутку, якби вона була неправдива. Що і сим разом большевицькі приятелі помилися, показалося у вівторок, коли самий президент Кулидж потвердив, що таке трактовання до американських амбасадорів дійсно висловлено.

Письмо, висляне до американських амбасадорів, зобовязує сих амбасадорів повідомити уряди, до котрих вони вислані, про се становище американського уряду. Значить, американські амбасадори представлять ріжним чужим урядам, що американський уряд рішучо до визнання теперішного московського уряду не збирається. Формально таке звідомлення не значить нічого більше кромі звідомлення становища уряду одної держави, однак на ділі за тою заявою стоїть повага всеї Америки, на теперішні часи незвичайно велика. Се буде немовби мовчав приказ Америки не піддержувати Москви визнаними.

Таким чином місто заповідженого большевицькими приятелями визнання, яке мало наступити сейчас по вступленню Гюза, большевики дождалися рішучо виступу американського уряду проти визнання большевицького уряду в Москві не лишень з Америкою, але й другими державами. Справа визнання большевицького уряду стоїть нині богато гірше, як вона

З ТОГО СВІТУ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

В однім із численних „конвенційних проектів," що друкувалися на сторінках нашої газети, висловлено жадание бачити в „Свободі" ні більш, ні менш, як „статті з Радянської України."

Признатись по правді, ми всею душею поділяємо сель ж уже шестий рік се жадание, і хотілиб такі статті бачити не лише на сторінках „Свободи" а взагалі по всіх українських часописах, що видаються за кордоном України. Досі про теє, що діється на Радянській Україні, читали ми — або з совітських таитешніх і закордонних часописів та їх підголосків, утворених на московські гроші, злуплені, між иншим, і з українського селянина (що саме тепер, як і всі шість радянських років, пухне з голоду); або із чужинецьких (німецьких, французьких, англійських) часописів, що здебільшого знають про таємниці радянського управління не більш, ніж державний устрій на Марсі; або просто з приватних листів, котрі якимсь чудом иноді проскакують крізь большевицьку колючу загороду. Перші, як відомо на всі заставки розхвалюють комуністичний рай, по біблійній приказі — знає осел ясла господаря свого: господар платить — отже мусиш хвалити хоч перервись!.. Другі, як отсе не що давно відомий економіст Шарль Жид, або делеґат англійських тред-юніоністів Персель, навіть побувавши на місці, набалакають з доброї чи з лихої волі такого, що самі большевики за голови хапаються. Що-ж до приватних листів, то жаден з них не може подати вичерпуючих відомостей про життя в совітській Росії або на радянській Україні вже через те, що за се кождий автор перехопленого листа може наложити головою. Пишучи свої листи, кождий з „громадян" СССР обмежується натяками, з котрих багато не прочитаєш. От чому в закордонній публичній опінії про совітський лад і житте панує така ріжноголосиця й розгардіяш.

Найпевнійшими й найдокладнійшими джерелами відомостей з того світу є — або совітські-ж таки газети, коли читач має кибету читати в них, як то кажуть, поміж рядками й розшифрувати совітські брехні, або інтервю із своїми людьми, що якось видерлись із совітського раю за кордон.

І на радянській Україні залишилося безперечно сила людей, які моглиб написати для закордонних і американських часописів про радянське життя дуже й дуже багато і цікавого, і правдивого, але... писання їхні далі „чорного кабінету" на пошті не підуть, а автори другого-ж дня після написання своїх кореспонденцій опиняться в цупких лабах ГПУ (Че-ка), де на тортурах, а потім і смертю покутуватимуть свою відвагу розсказати правду своїм закордонним братам. Червоні харцизи людського крови поаамазували всі щілини в тім високеннім мурі, яким відгородилися від світу. І коли проте з того світу часто доходять до сего світу хоч крихти страшної правди, то се свідчить лише про те, що „не вмірає душа наша, не вмірає воля," в яку-б глибоку й щільну труну її не вкинули кати-людоїди.

Знов кажемо: ми глибоко розуміємо автора згаданого нами конвенційного проекту в тій його точці, де він говорить, що хотівби бачити на сторінках „Свободи" статті з радянської України. Але бажанне його, як бачимо, нездійсниме. Правдивих кореспонденцій звідти, не дістанеш, а передруковувати ту брехнину, якої повно по комуністичних часописах, — значить звести такий незлежний орган, як „Свобода," до ролі комуністичного підбрехача. Отже ліпше вже віддаті й надалі цю ролю всяким там „робітничим" і „щоденним вістям" то-що, а самим шукати инших, чистійших джерел інформації про те, що коїться „на нашій не своїй землі." Наша газета досі твердо й непохитно виконувала сей обовязок і, сподіваємося, не схибить і надалі з сего шляху.

Те, що друкується в ній про лад і житте на радянській Україні і взагалі СССР, не з пальця виссано, а пересіяно й перевірено тими, кого до сего запрошено. А хтоб-б не няв другованому про радянську Україну в „Свободі" віри, тому є лише один спосіб упевнитись у правдивости друкованого, а саме: поїхати на той світ, на тую нещасну Україну, і на власні очі побачити, що там діється.

Иншого способу нема.

М. Д.

БОЖЕ, СПУСТИ ТРЯСЕННЄ НА ВАРШАВУ!

(Лист української селянки з Галичини до Америки).

Отсе подаємо лист української селянки з Дрогобиччини до брата в Филаделфії. Назву села й імена пишучої й адресата пропускаємо, щоб охоронити пишучу перед переслідуваннями з боку польської влади. — Редакція.

Дня 22. марта, 1925.

Дорогий Брате. Витаємо Вас Великодним Празником, Воскресеннєм Христовим і радісними словами до Вас відзиваємось: Христос Воскрес!

І ми надіємось, що наша непька Україна воскресне. Приходить час, що Польща не годна далі утриматись. Десь-десь несподівано чутка ходить, що війна наближається і Польща в прикрім положенню. Урядників не може оплатитись, та урядники забрались до способів ратувати свою нужду, шайками ходять красти і рабують без кінця по селах. Тисячі коморів порозбивано. Але люди до коморів нічого доброго і вартісного не кладуть. Як має якусь річ, закопає в землю, щоби польським дармоїдам тумана вдати. Чоловіковки селянинови не вільно ні мати ні тримати оружя, а злодіїв сто в однім селі. Кождий поспілка або уредник громадський або переслідник польського клюбу, що якось видерлись із совітського раю за кордон.

І на радянській Україні залишилося безперечно сила людей, які моглиб написати для закордонних і американських часописів про радянське життя дуже й дуже багато і цікавого, і правдивого, але... писання їхні далі „чорного кабінету" на пошті не підуть, а автори другого-ж дня після написання своїх кореспонденцій опиняться в цупких лабах ГПУ (Че-ка), де на тортурах, а потім і смертю покутуватимуть свою відвагу розсказати правду своїм закордонним братам. Червоні харцизи людського крови поаамазували всі щілини в тім високеннім мурі, яким відгородилися від світу. І коли проте з того світу часто доходять до сего світу хоч крихти страшної правди, то се свідчить лише про те, що „не вмірає душа наша, не вмірає воля," в яку-б глибоку й щільну труну її не вкинули кати-людоїди.

Знов кажемо: ми глибоко розуміємо автора згаданого нами конвенційного проекту в тій його точці, де він говорить, що хотівби бачити на сторінках „Свободи" статті з радянської України. Але бажанне його, як бачимо, нездійсниме. Правдивих кореспонденцій звідти, не дістанеш, а передруковувати ту брехнину, якої повно по комуністичних часописах, — значить звести такий незлежний орган, як „Свобода," до ролі комуністичного підбрехача. Отже ліпше вже віддаті й надалі сю ролю всяким там „робітничим" і „щоденним вістям" то-що, а самим шукати инших, чистійших джерел інформації про те, що коїться „на нашій не своїй землі." Наша газета досі твердо й непохитно виконувала сей обовязок і, сподіваємося, не схибить і надалі з сего шляху.

Те, що друкується в ній про лад і житте на радянській Україні і взагалі СССР, не з пальця виссано, а пересіяно й перевірено тими, кого до сего запрошено. А хтоб-б не няв другованому про радянську Україну в „Свободі" віри, тому є лише один спосіб упевнитись у правдивости друкованого, а саме: поїхати на той світ, на тую нещасну Україну, і на власні очі побачити, що там діється.

Иншого способу нема.

М. Д.

У СПРАВІ ОБЄДНАННЯ УКРАЇНОК В АМЕРИЦІ.

Поклик до всіх Українок і всіх українських жіночих товариств.

(Допис з Миннеаполис, Минн.)

Від довшого часу дається запримітити, що наше жіноцтво в ріжних сторонах, а навіть і в найдальших закутинах Америки, хотяй живе в недуже добрих відносинах і на еміґрації, а дуже щиро займається всіми пекучими справами та інтересується долею українського народу.

Час від часу можна побачити статті в часописах, з котрих можна почути щирий запал і порив до праці на всіх полях. А вже найбільше праці вложили українські женщини при всіх товариствах, та кружках співацьких і аматорських. Богато теж доложили вони праці при збиранню матеріяльної помочі на ріжні політичні і добродійні цілі.

Однак, на жаль, мусимо признатись до вини, що на сім полі замало виказали наші женщини своєї діяльности, а то для того, що кожда громадка працює зосібна і немає своєї спільної організації, і так одні працюють забогато, а подавляюча більшість ще зовсім не взялась до спільної праці.

Наша Жіноча Громада в Миннеаполис в сих днях отримала поклик від жіночого комітету в Саскатуні, Саск., Канада, в котрім закликується нас, щоби прийти з матеріяльною помочю, для п. С. Русової, котра яко делеґатка з рамени українського національного жіноцтва має приїхати до Вашинґтону дня 5-го мая с. р. на Інтернаціональний Жіночий Зїзд. Також свого часу був поклик до українського жіноцтва в справі памятника на гробі О. Бесарабової.

Ідучи за покликами других жіночих громад, наші жінки завязали свій жіночий комітет прик Укр. Нар. Домі в Миннеаполис, щоби прийти з помочю для висше згаданих цілий. Наша жіноча громада устроїла вигравки в роді базару і на висше згадані цілі, т. є. на матеріяльну підмогу для делеґатки і на памятник придбала $50.00. І куди має тепер вислати? Ото, до жіночого комітету до Канади, а на памятник до Обєднання в Филаделфії. Однак з висилкою ми задержались, маючи на увазі наш поклик, котрий просимо всі українські жінки взяти під розвагу.

Чи не час найвисший, щоби наші свідомійші женщини, побіч Обєднання постарались о обєднанне всіх жіночих громад в Америці в одно спільне товариство жіноче Обєднанне. Вже майже всі нації мають свої спільні жіночі організації, тільки українські жінки донині такої організації не мають.

Ото коли нині нам приходить повитати на американській землі делеґатку українського народу, ми повинні її привитати в імени нашої жіночої організації цілої Америки, і всі громади українських жінок без огляду партійного та релігійного і помочю до такої жіночої організації звертатись і громадно і особисто.

Таке Обєднанне українських жіок конечно потрібно основати, біля Обєднання в Филаделфії, а всі громади жіночі з усіми фондами повинні до свого жіночого обєднання з повним довірєм віднестись.

Коли наш поклик найде підперте серед українського жіноцтва і коли таку жіночу спільну організацію одобрять, наша жіноча громада сейчас стане відділом такої організації і може всі свої підмоги висилати на їхню адресу. Колим такої організації не заведуть українські жінки, то і на дальше кождий гурток після своїх плянів буде господарити, що нас ніколи не може двигнути, бо тільки в єдности сила.

Се один спосіб, котрий втягне наше жіноцтво до загальної праці.

Отже просимо застановитись над нашою щирою радою, і коли такої організації потрібно, так сейчас її основати і братись до праці. Всі українські женщини повинні до такої праці стати рука в руку, щоб доказати другим народам, що у українські женщини вміють скористати з прав рівности у вільній американській державі.

Нині коли наїзники на українській землі почувають тільки непевний ґрунт під ногами і бють на тривогу та кричать: Тримаймось, єднаймось, станьмо рука в руку — поможім останній час горя перенести нашим поневоленим братам! Згуртуймось, щоб лекше можна подати руку нашим братам, коли прийде час Воскресення Одної Независимої Соборної Української Держави.

За Комітет:

Марія Процайова, предсідателька;

Юлія Пастушенкова, секретарка.

ЗАКЛИК ДО СТУДЕНТІВ УКРАЇНЦІВ-ЦІЛОГОСВІТА.

Дорогі Товариші!

Настав час, коли ми можемо перед цілим світом відкрити скарби своєї відроджучоїся нації, наочно ілюструвати „Книгу Битія" забутого всім світом українського народу та покласти власну цеглину на будову всесвітнього Храму культури людства.

В 1926 році „URBS ALTERNA" збере мистців, вчених, спортсменів, що зідуться з цілого світа на І-шу Міжнародню Студентську Олімпіяду на змагання в штуці, спорті та науках.

Українське студентство мусить вписати своє імя на сторінках сеї І-ої Міжнародньої Студентської Маніфестації. Се його перший обовязок, головне завданне.

Отже мусимо тепер усі стати до праці, забувши про дрібні суперечки; зєднатись у міцний моноліт, і силою, працями та умінням здобути нації права.

Інформації радо уділює Бюро Преси і Пропаганди при У. С. У. С. Адреса: Ukrainska Akademicna Hromada, Lazne, Podebrady, Czechoslovakia.

Другі українські газети просимо о передрук.

ВІДОЗВА ДО УКРАЇНЦІВ ІЗ РОГАТИНЩИНИ.

Дорогі Земляки:—

Відзиваємось до Вас у важному й великому ділі. Часи тепер важкі, чорна хмара закриває обвид нашої Рідної Землиці. Тільки сонце освіти виведе наш народ на ясний шлях. Важкі часи! Вже й школа наша стає не наша, щораз більше вдирається там ворожий нам дух. Одиноким нашим заборолом, рятунком нашим є ще читальні „Просвіти". Вони тепер нашою рідною школою для старших і молодших. Коли наші читальні „Просвіти" поставимо високо то й освітно наш народ піднесеться, а за сим піде й зрозуміння кооперації, що піднесе наш народ економічно.

Щоби чит. „Просвіти" могли як слід сповняти свою службу, треба, щоби вони мали свої доми та великі бібліотеки. Це одно, а друге, треба підготовити людий, інструкторів. Таких людий мусимо підготовити на постійних організаційно-освітних курсах. Та біда, наш колись богатий повіт тепер у руїні, народ під вагою безмірних податків і дорожнечі паде на силах матеріяльно й культурно. Треба йому подати поміч. Тому Філія „Просвіти" звертається до Вас Брати, як досі незабували, не забувайте й дальше про Вашу рідну Рогатинщину. Збирайте й посилайте датки на будову читальняних домів, на закупно бібліотек, обставови, театрального приладдя і т. п. Посилайте все через Фідію, щоби була точна контроля й певність, що всі Ваші бажання будуть виконані. Виділ Філії пришле Вам усі поквітування від себе та від читалень і точне звідомлення, як і на що зужито Ваші датки. Гроші посилати на адресу: Filia „Prosvity", Rohatyn, East Galicia, Europe.

ЗА ВИДІЛ ФІЛІЇ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА" 9 РОГАТИНІ:

М. Угрин-Безгрішний, голова.

НАША ПІСНЯ НА ЧУЖИНІ.

Німецька газета „Франкфуртер Цайтунґ" з 24. III. повідомляє, що наш земляк п. Юрко Стецюк, співак-баритон, відспівав того дня при акомпанименті орхестри визанку (11) українських пісень із збірника Січинського-Людкевича для вечірнього радіо-концерту у Франкфурті. За кілька тижнів дає п. Стецюк другий концерт українських пісень, не тільки народніх, але й композиторських, що свідчить про успіх нашого земляка.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

П. Косиїй, Ню Йорк, Н. Й. — Про питання, про які згадуєте, у Свободі вже було писано.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

Найбільша морська глубина сягає до шест. миль близько Японії на Тихім Океані? Чи Ви знаєте, що Цедмор турецькі цигарети дають Вам якість? Домашні закручувані цигарети дають Вам сильність. Вкінци, що варті має якість, а не сильність?

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 16-ої КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗА

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНИ, МАЮ І ЧЕРВНИ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАЙТЕ ДО У. Н. СОЮЗА.

БРАТ — БРАТОВИ!

Голодне українське село, що винесло на своїх плечах безмір горя і лиха, що перенесло безмірні страждання, що в найтяжчій хвилині життя нації проявило стільки відпорности і геройства, що нас напоїло своїми радощами і смутками, що нас всіх вигодувало, — то село — нині страждає, голодує і витягає до нас руки з просьбою о допомогу.

Хто хоче його поратувати хай шле жертву через:

OBYEDNANYE

Philadelphia, Pa.

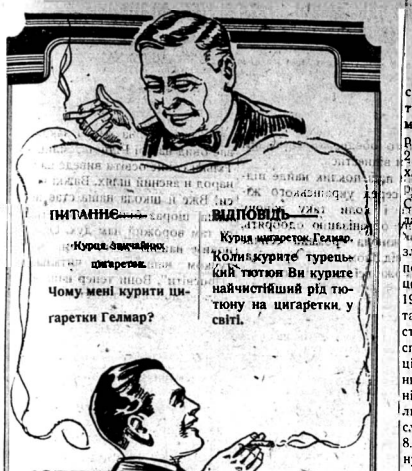

ПИТАННЕ— Курця звичайних цигарет. Чому мені курити цигарети Гелмар?

ВІДПОВІДЬ. Курця цигарет Гелмар. Коли курите турецький тютюн Ви курите найчистійший рід тютюну на цигарети у світі.

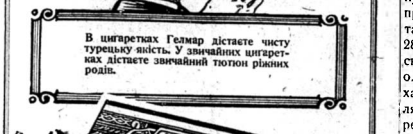

В цигаретках Гелмар дістаєте чисту турецьку якість. У звичайних цигаретках дістаєте звичайний тютюн ріжних родів.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ В НЮ ЙОРКУ (гора міста).

ТЕАТР УКР. НАРОД. ДОМУ при участи М. КАРЛАША

— відограє —

„ПАН ШТУКАРЕВИЧ"

комедія в 4-ох відслонах С. Зіневича

В СУБОТУ, 25. КВІТНЯ 1925 Р.

в УКР. НАР. ДОМІ 217 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.

Початок точно о годині 8-ій вечером

Вступ $1.00, 75 і 50 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ до пізної ночи.

Комітет.

ПОЗІР! — НЮ ЙОРК, Н. Й.!

Заходом Товариства „Зоря", від. 69 У. Н. Союза в Ню Йорку ТЕАТР УКР. НАРОДНОГО ДОМУ при участи М. Машир і М. Карлаша

— відограє —

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ"

оперета в 3. діях Артимовського Гулака

Головні ролі відограють:

Карась, Запорожець ..... М. Карлаш
Одарка, його жінка ..... М. Машир
Оксана ..... П. Троїцька
Андрій ..... П. Троїцький
Султан ..... Г. Павловський
Пистинець султана ..... Д. Якубенко
Іван ..... П. Шандровський і друг

В НЕДІЛЮ, 26. КВІТНЯ 1925 Р.

в Укр. Нар. Домі, 217 East 6th Street, New York, N. Y.

Початок точно о годині 8-ій вечером

Вступ $1.00 і 75 цент.

По представленню БАЛЬ до пізної ночи.

Родичі! Як хочете налюбувати чудовою грою артистів на українській сцені в оперети „Запорожець за Дунаєм", так незабудьте прийти в неділю 26 квітня до Укр. Нар. Дому, 217 E. 6th St., а певно непожалуєте. 93-4

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

В НЕДІЛЮ ТОМИНУ, 26 КВІТНЯ

— уряджує —

ПАРОХІЯ ПЕРТАМБОЙСЬКА

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в гали укр., 752 Стейт улиця.

Початок о год. 4, попол.

Вступ: мущини 35 центів, женщини 25 центів.

Всіх місцевих і з цілої околиці запрашає

94-95

МІСТА В КИЇВСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ.

На основі найновійшої радянської статистики (Більшовик з 18. січня 1925.) було в київській губернії 4.552 місцевостей, в цьому 126 міст і 1,152.000 мешканців (26.2 процент загального населення). Найбільше місто Київ має 401 тисяч мешканців (34.8 проц. загального міського населення). Потім слідують: Бердичів 43.500, Умань 41.000, Білацерква 38.000, Черкаси 31.000, Сміла 21.000, Звенигородка 15.500, Шпола 12.000, Городище 12.000, Богуслав 12.000. Взагалі число міського населення київської губернії сильно зменшилося, прим. у Київі о 200.000 (дня 1.I. 1913. було 594,403), в Бердичеві о 33.500, в Білій церкві о 16.000, в Умані о 15.000, в Черкасах о 10.000. Під національним оглядом міщан усе більше Українців: було тут 51.3 процент Українців. 27.8 проц. Жидів, 16.7 проц. Москалів і 4.2 процент инших (головно Поляків).

БРОНКС! — ПЕРШИЙ РАЗ!

Заходом всіх українських родин, посилаючих свої діти до Української Народної Діточої Школи в Бронкс, Н. Й.

— відбудеться —

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

в неділю, дня 26-го квітня 1925 р. в Гали Вільних Козаків, 1730 Southern Boulevard, Bronx, N. Y.

Вступ на гало $1.00

Для всіх дітий Української Народної Школи запрошенням, котре можна набути на всіх Українських домах по місті, явитися о год. 3-тій пополудни.

По святі відбудеться перед гостями вступ Української Орестри до пізної ночи. Для всіх дітий будуть зі свячении застелені особно столи безплатно.

94-95

Видія Укр. Нар. Діт. Школи в Бронкс

УВАГА! РОЧЕСТЕРСЬКА ГРОМАДО!

ТОВАРИСТВО М. ДРАГОМАНОВА уладжує перший

БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-го КВІТНЯ 1925 р. в Гали Вільних Козаків 103 Joiner Street, Rochester, N. Y.

Вступ 50 центів.

Запрошується рочестерських Українців численно прибути. Буде представлений гарний концерт, музика та будуть ріжні інші перекуски.

„ТАЙНЕ" ТОВАРИСТВО В ЧЕСНИКАХ.

Дня 16. червня 1924 підкомісар Гляйц доставив до арештів окр. суду в Бережанах громадян Чесник: 1) Степана Шеремету званого Орловського, 2) Олексу Мрозіцького, 3) Михайла Зазулю, 4) Василя Шеремету ученика 5 кляси гім., 5) Степана Шеремету званого Бадая, 6) Семка Гривнака, 7) Микола Несторка під замітом злочину головної зради, поповненого через те, що з кінцем 1923 р. і в перших місяцях 1924 р. заснували в Чесниках тайний гурток УСДП., представляючи як доказ їх вини список членів гуртка, легітимації та книжки як „Комуністичний маніфест," „Засади комунізму" і часопис „Землю і Волю." Підсудні просиділи у слідчім арешті 5 місяців до дня 8.XI. 1924. Їм вручено акт обвинувачення в напрямі провини приналежности і заснування тайних стоваришень з § 285, 286 і 287 зк. Акт обвинувачення спирався на зізнаннях свідків о. Евгена Вітошинського пароха і Миколи Ромаха, управителя школи з Чесник. Дня 11 березня 1925 всі підсудні явилися судом як звичайним трибуналом в Бережанах. вислідів розправи виказали, що підсудні в серпні 1923 р. заснували в Чесниках гурток УСДП., вплатили членські вкладки і зложили даток на пресовий фонд, на політичних вазнів, а позатим зібрали у селі збіжа, завезли до млина, змололи, а муку передали сімі Михайла Камінського, що примирала з голоду. Крім того рішили одному з бідних купити корову, а Степанові Пастернакові збірною працею виставити стодолу. Тим замірам членів гуртка УСДП. перешкодив несподіваний арешт. Свідки ствердили, що члени гуртка, йдучи за традицією своїх батьків в Чесниках, котрі ще перед війною заснували нестатутове товариство взаїмного допомоги бідним в селі і при вкладці 2 К. від члена на 150 згуртованих членів дійсно доконали великих діл, хотіли мрію своїх батьків зреалізувати при гуртку УСДП. Гурток УСДП. істнував від серпня 1923 до 27/1 1924, в котрім то дні підсудні одержавши вістку про поліційне припинення діяльности Секретаріяту УСДП. у Львові, самі свій гурток в Чесниках зліквідували, та постановили лише як члени читальні „Просвіти" в Чесниках дальше продовжувати свою гуманітарну діяльність.

Свідки о. Вітошинський і Микола Ромах змінили свої обтяжуючі зізнання в той спосіб, що про істнування гуртка УСДП. в Чесниках довідалися щойно на весну 1924 р. вже по зліквідуванню гуртка на місії Редаптористів у Чесниках, котрі на членів бувшого гуртка кидали проклони. Свідок Микола Ромах, нововибраний голова Взаїмної Учительської Помочі в Рогатині, як це годиться модерному управителеві школи, зізнавав по польськи. Свідок підкомісар Гляйц на питання оборони, чи відомо йому, що, заквестіоновані ним на обшуках книжки та часописи, переглянені і пропущені львівською цензурою, відповідає, на питання оборони, чи знаний йому розпорядок міністра внутрішних справ з дня 17.II. 1920 ч. 215/I, в котрім міністер виясняє, що політичні партії як організмі зі специфічною метою і структурою не підлягають примусовій леґалізації і не підпадають під поняття стоваришень або союз в розумінню закона з дня 16/1. 1919, відповів, що такий розпорядок йому відомий і що той розпорядок він читав у старостві в Рогатині з р. 1920. На питання оборони, чому знаючи про той розпорядок і знаючи, що на основі того розпорядку гурток У. С. Д. П. існує законно, запторгив невинних людей до арешту, відповів, що [illegible] і полягнув до [illegible] ної відвічальности за те, що про істнування гуртка йому нічо не сказали. На питання сторони, чи відомо свідкові те, що партійний гурток УСДП в Чесниках, явно сповісти в часописі „Земля і Воля," що в Чесниках заложено гурток УСДП, відповів дослівно: „Землі і Волі" не читалем, і не дренумерувалем, гдиж не естем комуністом." Після кільхагодинної розправи, промови прокуратора і оборонця трибунал вироблось присуд, котрий підсудних з виїмком Степана Шеремети званого Орловського, звільнено від вини і кари, приймаючи, що гурток УСДП. в Чесниках від дня 26. червня 1923 до дня 27. січня 1924 на основі обовязуючих законів істнував законно. Степана Шеремету званого Орловського, звільнено від вини і кари, приймаючи, що гурток УСДП. в Чесниках від дня 26. червня 1923 до дня 27. січня 1924 на основі обовязуючих законів істнував законно. Степана Шеремети званого Орловського, звільнено від вини і кари, приймаючи, що гурток УСДП. в Чесниках від дня 26. червня 1923 до дня 27. січня 1924 на основі обовязуючих законів істнував законно. Степана Шеремету званого Орловського признано винним провинмеєтуру ремету зв. Орловського признано винним провини з §§ 285, 286а) з. к. і засуджено його на три місяці арешту, котру то кару сконсумовано відбутим слідчим арештом, приймаючи в вину засудженого те, що у власноручній його нотатці знайдено записку: „Відновити читальню і зорганізувати під фірмою читальні." Засуджений зголосив жалобу невважности. Всіх підсудних боронив д-р Мих. Західний.

ДОПИСІ.

ПЕРРІ, Н. Й.

Збірка і подяка.

Нас тут живе кольонія українських фармерів числом 6 родин, котрі занялися колядою на „Рідну Школу", яку просимо помістити в часописи Свободі. Комітет отримав від рогатинського комітету повідомлення за тих 59 долярів і подяку за таку щиру жертву і просить надалі не забувати про так важне діло, як рідна школа. Жертви зложили: Михайло Шарамета $5.00, Яків Кісіль $5.00, Никола Кісіль $5.00, Яким Андрусів $5.00, Антін Романський $5.00, Стефан Лотоцький $5.00, Ілія Нищук $2.00, Андрій Андрусів $2.25, Катерина Андрусів 25 цнт., Михайло Кеспер $2.00. В Вілеч Кавелі: Мирон Олексів $5.00, Василь Хомен $4.00, Петро Белгем $2.50, Д. Антосик $1.00, Яким Соколовський $1.50, Антон Волшеський 75 цнт., Стефан Качмарик $1.00, Михайло Яковина 25 цнт., Кондрат Хомяк $4.00, Дмитро Сеник $.50.

Яків Кісіль, писар.

Комітет одержав отсю подяку:

До хвального комітету допомоги рідним школи на руки секретаря Якова Кисіля в Перрі, Н. Й.

Підписане Товариство одержало від Вас зібраних і закладованих $59 складає усім Високоповажним жертводавцям щиру подяку за їх труд і патріотичну дбайливість про нашу Рідну Школу в теперішну гірку хвилю.

Ми є певні що і всяку іншу нагоду Пп. члени Комітету використають, щоби придбати фондів для так важної і дорогої нам усім інституції, чим причиняться до великої і тяжкої культурної роботи, яку Рідна Школа мусить лишень о власних силах без жодневсь помочи зі сторони держави виконувати.

Головно просимо ужити усьої енергії, щоби вчасі Великодних Свят придбати Рідній Школі знова видатнішу поміч.

Ще раз засилаємо сердечне спасибіг і просимо і надалі трудитися для так великої цілі.

Збірки слати на руки підписаної старшини (секретаря).

Рогатин, дня 27. лютого 1925.

о. Ст. Городецький, голова;
Григорій Заморока, секретар.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

СВІТОВИЙ ПОЧТОВИЙ СОЮЗ.

(З нагоди 50-літнього ювилею)

Дня 9 жовтня 1924 року минуло пятьдесять літ від оснвання світового почтового союза.

Увім собі, яка то була пота давно. Яких 60 літ тому назад неоплачений лист із Північної Америки до Німеччини коштував шіснайцять талярів. Порто (належитість) обчислювали тоді відповідно до того, як далеку дорогу відбув лист. Кожна посилка мандрувала через більше крів, то все на границі означували порто. Обчисленне коштувало багато труду й часу. Кождий край мав свою власну портову оплату. Деякі краї, як прим. Франція, побирала великі оплати за транзит (перехід, перепуск). У Німеччині числили вагу на лоти (1 лот—¼фунта), у Франції на грами. Тому при обчисленню ваги натрафляли на великі трудощі. Розсилка пакетів належала до приватних підприємств. А що власники тих підприємств бажали як найбільше заробити, можемо уявити собі, що оплата не була низька. І після оснування австрійсько-німецького почтового союза в 1850 році відносини не поправилися. Було тоді двайцять краєвих почтових заведень, які працювали для свого власного доходу на основі власних постанов. Тому не диво, що оплата нераз перевисшала вартість посилки. А що ті посилки мандрували дуже помало, то нераз треба було кілька місяців, заки прийшли на місце призначення. І посилки часописів не відбувалися правильно. В тодішних часах, зрештою, було ще дуже небагато часописів й дуже невеличкі. А як така газета прийшла на місце призначення, то понайбільше вісти, які в ній були, передплатник знав уже. Довідався, як що важного сталося, "почтою" з уст до уст. Цілого пів року треба було на те, щоби в Німеччині довідалися про землетрус, який 1455 року навістив портуґальську столицю Лісабону й заподіяв великі шкоди.

Оплати обчислювано відповідно до тягару посилки, віддалі і відповідно до того, яка була дорога (ліпша, чи гірша). Горожани відчували це дуже на своїх гаманцях і старались виминути на ріжні способи занадто високі оплати. Отже почтову оплату. Тоді то утворено почтові смуги. Була це заслуга пруського почтового урядника Наґлера. Писати лист до заморських країв був тоді люксус, на який міг собі позволяти хіба богач. Багато листів адресати не відбирали бо платить тому, що для них оплата була за велика. Що робили менше заможні люде, щоби одержати вістку від своїх рідних, які жили в далеких сторонах, пізнаємо з давних часів. Приходить раз старенька мати до почтового віконця й питається, чи нема для неї пістки від її сина з Авсралії. Урядник відповідає, що прийшов лист і жадає великої оплати за доручене листа. Мати не годна заплатити стільки. Бідність старенької неньки зворушує урядника і від каже, що сам за неї заплатить почтову оплату. Але мати не хоче. Каже, що в листі нема нічого написаного. Адреса її виписана на порожній, заміленій коверті. Коли її син посилає таку коверту, то вона вже знає, що він іще жиє. Такого листа вона не відбирає. Вона також дає синови відати, що ще жиє так, що посилає синови порожні коверти.

Убогий англійський урядник товариства обезпечень Ровленд Гіл постановив собі, вияснити всі недомагання тодішньої почти в книжці п. н. "Реформа почти, її значіннєй можливість здійснення". Як вийшла ся книжка, люди почали насміхатися з Ровленда Гіла, здвигли раменами, похитували, головами. Але кілька літ пізнійше, коли побачили, що він не фантаст, признали йому заслужену честь. Заведено пропоновану ним почтову оплату у висоті одного пенні, а самого Гіла іменували ґенеральним секретарем почт. Його заслугою є що усунено багато недомагань у почтовому русі. Він дав початок почтовій реформі.

МАТЕРИ ПОВИННІ ВЧИТИ СВОЇХ ПІДРОСТАЮЧИХ ДІТИЙ РОЗСУДНИХ ПРИВИЧОК ПРО ЇХ ЗДОРОВЛЄ.

Підростаючі дівчата повинні розуміти, що видідження є потрібне; затвердження небезпечне. Матери, наказуйте уживати Dr. Caldwell's Pepsin Syrup.

Ми живемо якесь в більшому осяменню і практичному світі. Після задержання здоровя і продовження життя посередництвом хорошенних від хорів є змаганнєм і підставою модерного доктора, учителя та родичів. Родичі і учителі помагають коли вказують дітям на фундаментальні факти життя.

Ростуча дівчина, котра занедбує видідження, функцію першої ваги, вже в минувшім віку. Вона повинна знати, що коли дні їдуть а її органи не роблять функції видідження, здоровле псується, місячні функції перемокдженї, а те все може спровадити фатальні наслідки.

Матери зробять велике діло, пильнуючи розвиваючихся доньок, бо вони більше встидливі як хлопці в тім згляді. Елімінованнє повинно відбуватися раз в день, а коли сего нема, повиннось ужити Dr. Caldwell's Syrup Pepsin. В той спосіб запобігнеся затроєнню кишок і затвердженню та ряди недомагань, як блїда шкіра, прищі, умлаванне, неприємний віддих, біль голови і т. д.

Се не без причини, що Dr. Caldwell's Syrup Pepsin є днесь найбільше уживана лекстива у світі, продаєся річно понад 10 мілїонів бутельок. Є він лагідний в діланню, не дре, рослинна мішанина Єгипетського листа з ароматичними стравними складниками, безпечна лекстива, вільна від опіюм і наркотиків.

По ужитю Syrup Pepsin зрозуміємо, чому люди кидають на бік острійші прочищуючі препарати, пігулки, порошки та соли. Инші так само не дають більше дітям розвиваючих цукорків бо в них є утільна-смола, звана фенолфталін, якиї може спричинити шкірні прищі. Вони волять безпечну лекстиву як Dr. Caldwell's Syrup Pepsin, роблений з рослин, препарат Dr. W. B. Caldwell, котрий є доктором сорок сім літ. Купіть бутельку. Доза коштує Вас менше як цента.

КУПОН ДАРОВО ОКАЗОВОЇ БУТЕЛЬКИ.

Суть люди,—котрі бажають вперед попробувати товар заки його куплять. Такі нехай витнуть сей купон, пришлиять своє імя і адресу і вишлють те все до

PEPSIN SYRUP COMPANY,
Monticello, Illinois

а дістануть даром бутельку Dr. Caldwell's Syrup Pepsin, оплачену почтою. Не залучайте почтових знаків. Те все даром.

ВЕСНЯНІ НАДІЇ ФАШИЗМУ.

Шестиліття його існування.

Точно тиждень тому, 22-го березня, Рим святкував шесті роковини оснування фашизму — fascio di combattimento. Італійці, майстри у вуличних маефестаціях, зєднали цей день з першою появою сінъора Муссоліні, по його довшій недузі, перед народньою масою. Точно в 12 год. ідеольог фашистів появився на бальконі Palazzo Chigi (міністр. закорд. справ), без плаща, не вважаючи на холодні березневі подуви, ще блідий та втомлений. Він звернувся з короткою поетичною промовою до маніфестуючої радісної юрби, обіцюючи їй незабаром гарну свіжу погоду, себто повне здійснення своєї програми. По ньому, ґенеральний секретар партії Farinaci, змалював коротку історію фашистівського руху. Одночасно головна аґенція видала комунікат, перший від 6-ох тижнів, про поворот диктатора до праці, яка пічпеться 28-го ц. м. засіданням кабінету, першим від хвилини занедужання Муссоліні.

Як бачимо, передбачення, буцімто фашизм передасть державну керму в руки конституційної, нормальної влади не здійснились. Муссоліні не має наміру зійти зі сцени і не вважає своєї ролі закінченою. Підсередньа політична криза в Італії не скінчилась: виїмкові, закони піддержують на далі виїмковий, перехідний стан. Але фашизм тримається, сидлю, що завела спокій серед революціного настрою воюючих партій. Авторитет диктатури черпає свою силу з факту, що попередні політики зробили надто богато помилок і захитали власним авторитетом в очах маси, втомленої вічним хвилюванням партійної боротьби. Суспільність часто добачує спасення в диктатурі, коли лякається ще гіршого: анархії. Та так само хутко вона бажає повороту до давнього нормального стану, коли бачить, що запанувала рівновага.

Минулого року, безпосередньо по вбивстві соціялістичного посла Матеотті, можна було сподіватись звороту до нової орієнтації. Визначні ліберали відокремились від більшости і виступили в обороні повороту до конституційного ладу; давні „комбатанти" відвернулись від фашизму; опозиційні партії згуртувались з метою спільної акції; сам Муссолінсі виявив бажання „нормалізації". Одначе нормалізація не прийшла. Крайні елементи фашизму заважили своїм впливом на політиці Муссоліні. З другого боку групи опозиції помиловою тактикою і розбіжністю поглядів утратили можливість впливу, виступивши демонстраційно з парляменту. Партії, які відкидають революційні засоби боротьби і не мають безпосередного контакту з народньою масою тратять ґрунт під ногами, коли зрікаються єдиної арени своєї діяльности: — парляменту. Покидаючи цю арену, опозиційні партії влекшили завдання фашистам.

Таким робом — єдину перспективу політичної кризи в Італії: перехід до нормалізації втрачено. Замісць приневолити фашизм приноровлюватись до реальних домагань кожної днини, зміцнено його партійну вразливість. На місце давнійшого національного напрямку прийшов у фашизмі вплив лівих елементів. Ґенеральний секретар партії заявив чванькувато, що кому не до вподоби свобода, яку дає фашизм— мусить їй підчинитись.

Можна лякатись, чи критичний момент з виступом опозиційних партій не поторпиться. А коли вони не повторять своїх помилок, завдяки яким Муссоліні вийшов переможцем, хто зна, чи легко буде загладити конфлікт парляментськими засобами. Диктатура навіть найсильнійшої партії не може накидати своєї волі всьому народові. Головно в закордонній політиці (як на це вказує сумний інцидент з Мальтою) державна політика мусить бути незалежна від партійних амбіцій та плянів. Фанатичні одиндумці Муссоліні можуть йому принести більше шкоди як його вороги. Вміти в пору зійти зі сцени це рідкий секрет найбільших артистів — у театрі та в житті.

М. Р.

НІХТО НЕ ЗНАЄ ГОДИНИ СМЕРТИ АБО НЕЩАСТЯ СВОГО. ОБЕЗПЕЧТЕ СЕБЕ І І ПОМОГАЙТЕ ІНШИМ.

ПРОТОКОЛ

XVI. Головної Конвенції У. Н. Союза почавшоїся дня 6. квітня 1925 в Rochester, N. Y.

(3)

Після справоздання головного предсідателя п. С. Ядловського, на внесенне А. Мереца-ка, поперте А. Швець ухвалено, щоби до дискусії над справоздання гол. предсідателя записувалися ті, котрі хочуть забирати голос. До голосу записувалися слідуючі: пп. П. Бартків, Д. Лешишин, М. Граф, Гр. Вардак, Дм. Братусь, В. Шуран, Т. Михальчук, Ів. Мартинець, Ст. Матчак, В. Шеремета, Т. Грицей, Гр. Журай, М. Бунда, Т. Сьмак, М. Стрілець, А. Волошин, Вікт. Осухівський, Ий. Балавський, Іл. Гузар, Ст. Гвіздь, М. Шевчук, О. Наконечний, Ст. Савицький, Ий. Крупа, П. Нагаджина, М. Бойко, Гр. Пипюк, В. Дорожинський, Ст. Баюс і Ю. Присташ.

Інтерпеляції відносилися що-до процесів, котрі мав У. Н. Союз, хто їх споводував, і з яких фондів оплачувалось усі процеса, і висилалося п. К. Кирчова до краю; закупленне документарії і книгарні в Ню Йорку і їх звинення; висилка гроший спадкоємцям по членах У. Н. Союза до краю і їх оплата; про настановленне редакторів до „Свободи"; про участь гол. предсідателя У. Н. Союза в ювилею другої організації; про посмертні запомоги, віддані правительству Злучених Держав до департаменту Еліен Прагерти Кустодіен; чому 16. гол. конвенція У. Н. Союза не була відложена по святах; про стипендії і їх зворотн, і такі інші, з котрим гол. предсідатель п. С. Ядловський мав звязь.

Поясненя в деяких справах давали: пп. М. Угорчак, К. Кирчів, М. Мурашко, О. Шаравара, Дм. Капітула і Р. Слободян.

О годині 1-шій пополудни предсідатель п. Ом. Ревюк замкнув засіданнє.

Пополудневе засіданнє.

Точно о год. 2-гій пополудни предс. п. Ом. Ревюк отворив засіданнє, а секретарі відчитали спис делегатів і гол. урядників У. Н. С.

Пані Марія Мельник просить, щоби для сиріт покійної делегатки Марії Тарбай, зложити якусь жертву. о. Володимир Сполітаке́вич відноситься до гуманности делегатів, щоби зложили добровільно жертву для висше згаданих сиріт.

Ілія Гузар ставить внесення, щоби пійти з капелюхом поміж делегатів, поперте С. Кучмою, ухвалено.

Збіркою занялись пані Олена Придун, Зофія Гунька, Марія Мельник, Анна Солонинка і Катерина Байтс.

Зібрано $337.85.

П. М. Угорчак ставить внесенне, щоби зібрану жертву поручити гол. предс. п. С. Ядловському і гол. касієрови п. В. Левчикови для доручення опікунови сиріт, ухвалено.

П. В. Дуда здав справоздання, що тіло покійної Марії Тарбай зістало вислане до Оборн, Н. Й.

На внесенне С. Гвіздь, поперте В. Осухівським, ухвалено вислати вінець на домовину покійної.

На внесенне Дм. Капітули, поперте І. Сорокою, ухвалено заокруглити суму до $500.00, котру маєсь доложити з фонду запомогового.

З черги слідувала відповідь гол. предсідателя п. С. Ядловського.

На усі інтерпеляції, запити і закиди відповідав поодиноко кождому з осібна.

Головна Контрольна і Шкентруюча Комісія заявили, що діловодство гол. предсідателя п. С. Ядловського знайшли вдоволяючо.

На внесенне п. М. Галькевича, поперте п. І. Бойком, дано вотум довіря п. С. Ядловському.

Слідувало справоздання гол. містопредсідателя п. Т. Грицая, як слідує:

Справоздання гол. заст. предсідателя У. Н. С.

за час від 1. січня 1921. до 31. грудня 1924

Як заступник предсідателя немавем нагоди богато заниматись справами Укр. Нар. Союза, одиак всякі припоручення з головної канцелярії виконавем, а так само яко головний урядник бувем присутним на трох річних засіданнях головного уряду т. є. в році 1922, 1923 і 1924, — справи, які мені припоручувано, суть слідуючі:

1. В цвітню 1921, маєм запит від головного фін. секретаря що до посмертного по дитині померший в Стейті Пенсильванія ,— справу полагоджевем.

2. В маю 1921, гол. предсідатель припоручив мені телеграфічно заступати У. Н. С. на зборах, які мали відбутись дня 27. мая 1921, в Філяделфії, за почином Комітету Злучених Товариств Помочи на Україні з Ню-Йорку, Н. Дж. — На зборах бувем присутний і докладне письмене справоздання виславем на руки гол. предсідателя.

3. В грудню 1921, гол. предсідатель припоручив мені перевести слідство в відділі 163 У. Н. С. в Філядельфії. — Се припоручене я виконав, списав протокол з чиненим Тов. від. 163 У. Н. С., і переслав на руки предсідателя.

4. В листопаді 1923, гол. фін. секретар припоручив мені пересилаючи рівночасно акта У. Н. С. — пояснити справу померлого Гриця Кравчука, від. 339 У. Н. С., його рідні і урядникам відділу, що до висланого спадкоємцям посмертного. — В тій справі я запрошував до себе сестру померлого і урядників відділу 339, та справу викінчив вдоволяючо для обох сторін.

5. Яко інспектор округа ч. 19, я старався відвідувати декотрі відділи, заохочуваєм членів до праці для У. Н. С., а не членів до вступленя в члени, впливуєм на громадян на Франкфорті, Філядельфія, Па., щоби завязали відділ Союза, що і зроблено і дано назву Тов. Вітрського, від. 268. Взагалі стараємся після своїх сил робити все можливе для добра Українського Народного Союза.

На внесенне С. Вацівського поперте М. Матчаком, принято справоздання п. Т. Грицея як було читане і дано йому вотум довіря.

Слідувало справоздання гол. містопредсідательки пані Марії Ольшанницької:

Справоздання гол. містопредсідательки У. Н. С.

за час від 1. січня 1921 до 31. грудня 1924.

Чотири роки тому взад наділено мене неаби якою честию вибираючи мене на уряд головної містопредсідательки найповажнійшої української інституції на чужині, У. Н. Союза. Не для чести, а для праці і розвою У. Н. Союза приняла я своє урядоване, а яку працю старалася виповнити як слід і при кождій нагоді. Праця моя в першій мірі полягала на тім, щоби старатись організувати наших сестер до У. Н. С., що праця моя на сім поли виказала успіх, хотяй може і при помочи других, то свідоцкою того є, що в самому місті Клівленд істнує два сестриці У. Н. С., в початках котрих [illegible] чинність і порада.

В другій мірі праця моя полягала у відвідуванню [illegible] Клівленду. І так [illegible] мого уряду [illegible] вання відвідала я слідуючі відділи: від. 34 в Лорейн, О., для полагодження справи—два рази; від. 128 так само в Лорейн, О. — один раз; два рази відвідалам від. 295 в Акрон, О., де справи були досить замотані та які вдалось мені полагодити так в користь членів відділових, як і У. Н. С. В самому місті Клівленд заходила я відділи 112, 173 і 336 в цілі провідати про їхню діяльність. Другі відділи не відвідала я особисто, але за се з урядниками переговорювала справи дотикаючі тих відділів та нашої організації. Вкінци видала я такаж поклик до урядників істнуючих вже сестриць, щоб старалися та організувати як найбільше число сестер до У. Н. Союза.

Отсе є і моє справоздання перед Вами Ви, Делегати, і Ваша річ його осудити. Я старалася все і всюди поширити нашу найбільшу організацію У. Н. С. і в тій праці не устану доки моїх сил. На тім кінчу, і бажаю, як найкращого успіху нашій організації У. Н. Союзови.

На внесенне Юрія Біляха, поперте В. Осухівським звіт п. Марії Ольшаницької принято і дано їй вотум довіря.

(Дальше буде).

СПРОСТОВАННЄ

Протоколу Конвенції У. Н. Союза з першого дня засідань, надрукованого в 92-ім числі Свободи.

—o—

В протоколі було подано, що всіх присутних делегатів було на конвенції 282, а в Свободі надруковано імен аж 292. Щоби оминути всякі непорозуміня, заявляю, що слідуючі делегати не були на конвенції і їх треба викреслити зі спису:

Відділ 32. Юрій Верстюк
„ 160. Яків Притика.
„ 197. Фрнко Пристай.
„ 204. Василь Цимбаляк.
„ 205. Павло Крепіч.
„ 208. Яків Сташнр.
„ 249. Марія Гайдош.
„ 261. Дм. Дмитришин.
„ 305. Іван Годованець.

Делегатка Марія Тарбай померла. Єсли відіймемо сих 10 імен від числа 292, то лишиться нам 282 делегатів, котрі брали участь в нарадах конвенції.

Василь Гришко,
конвенц. секретар.

УВАГА! ШИКАГО І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ СПІВ. ДРАМАТ. ТОВАРИСТО ІМ. ЛИСЕНКА І БІЛОРУСЬКЕ НАЦ. ТОВАРИСТВО

ставляють

В НЕДЛЮ, ДНЯ 26-ГО КВІТНЯ, 1925 РОКУ

У ШЕНГОФЕН ГАЛІ (ріг Мілвокі й Ешлянд)

знамениту українську оперету, Котляревського

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

З УЧАСТЮ ОПЕРОВИХ СИЛ. У головній ролі славний тенор Шікагівської Опери д. ІВАН ДНІПРОВ. І також Др. Ст. Гриневецький, п-ні Ст. Цимбаліста (Наталка), д. Д. Атаманець, п-ні А. Музика і д. Ст. Мусійчук.

Чистий дохід на культурні цілі обох народів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ!

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 4-тій ПОПОЛУДНИ.

Тикети $1.00, 75 і 50 центів. Тільки на баль — 50 центів.

90,94 Українсько-Білоруський КОМІТЕТ.

КОЛИ НЕДУГА ПРОДОВЖАЄТЬСЯ

— та допрокладкує мущині і женщині до розпуки,
— коли звичайні методи не вкорчують терпінь,
— коли гроші видано на дармо,
— коли доктори і медицини не помагають,
— і коли тратиш надію на поворот до здоровля,

ЗАРИДИ ДО "ЗАВО" ЗАКЛАДУ З ПОВНИМ ДОВІРЯМ, а вернеш до здоровля. Прийдіть, узнайте, і другим скажіть.

ЧЕСНІСТЬ І ПОМІЧ ХОРОМУ, ЦЕ НАША РЕКЛЯМА.

"SABO"

HEALTH EXTENTION SERVICE

327 E. 9th STREET, NEW YORK, N. Y.

Отворено денно від 9-тої до 9-тої вечер; в неділю від 10—1.

Під зарядом Др. АНДР. БОРАКА і Д-ра ХОРНИЛА САВІЦЬКОГО.

УВАГА: Позаміщеві і Інтересуючіся з наміром приїзду, зволят повідомити листовно наперед.

ПУБЛИЧНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

ОБИВАТЕЛІВ МІСТА JERSEY CITY, N. J.

НА І ПО

КВІТНЯ 27-ІМ СЕГО РОКУ

СЕ Є ПОЧАВШИ СЕГО ПОНЕДІЛКА

ПОПІЛ І СМІТТЯ БУДЕ ЗБИРАТИСЯ О ГОДИНІ 4-тій РАНО ВМІСТО О 7-ій ГОДИНІ РАНО.

MICHAEL FAGEN — Директор Департаменту Улиць і Публичних Улишень.

ANDREW J. BOYLE — Інспектор.

УДОСТОВІРЕНО: EDWARD B. SEE, Головний Писар.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.

СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСЯКОГО РОДА.

КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦЯ, КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до полагодженя котру з наведених справ, нехай особисто або писемно зголоситься до згаданої в перед відомо правдиво-української нотаріальної:

T. J. HRYCEY & CO.

329 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone: Lombard 25-93

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА. — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІН-[illegible] ПРИЛАДИ „СВОБОДИ".

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

—o—

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих ,що спеціяльний мітинг відбудеся в суботу дня 25. квітня точно о год. 7.30 вечером. На порядку дня дуже важні справи до полагодженя і тому присутність кождого члена є конечна. — Андрій Полинчак, предс.; Петро Остапчук, писар, Яко Лукас, касієр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 80, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинг відбудеся в неділю, 26. квітня в Укр. Шкільній гали. На той мітинг має явитися кождий член; неявнивший, буде караний після статута. Члени не вирівнавші місячних вкладок будуть суспендовані. На сім мітингу наш делегат п. Гавриляк здасть звіт з 16-тої конвенції. — Григорій Сайкевич, предс.; Трофим Мороз, секр.; Олекса Шпіка, касієр.

БОФАЛО, Н. Н. Бр. св. о. Николая, від. 127, повідомляє, що центральний мітинг відбудеся в неділю, 26. квітня, у гали церковній зараз по Службі Божій. На мітинг повинен явитись кождий член, бо є богато справ до полагодженя. — Стефан Пушпишинин, предс.; Павло Володка, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Мітинг Бр. св. Стефана, від. 221, відбудеся в неділю, дня 26. квітня, в гали церковній при Оклей і Райс ул., зараз по Службі Божій. Проситься всіх членів прибути на мітинг бо делегат здасть звіт з конвенції У. Н. Союза. Конвенція приняла важні ухвали, про котрі кождий член повинен послухати. — Мих. Биряк, предс.; Гр. Чикало, секр. рек.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Вільність з Америці, від. 172, подає до відома всім своїм членам, що звичайний мітинг відбудеся в суботу дня 25. квітня, о годині 7.30 вечером, в Укр. Народнім Домі, 217-19 E. 84 ул. Згаданий мітинг припадає на 11. квітня, але з важної причини перенесений на суботу. Кождий член повинен прибути на нас і вирівнати свої залеглости. Суть важні справи до полагодження і делегат дасть звіт з 16-тої конвенції У. Н. Союза. Будесь приймати в члени до Товариства і У. Н. Союза. — Петро Бойко, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 116, повідомляє своїх членів і членкинь місцевих і позамісцевих, що звичайний мітинг відбудеся в неділю, дня 26-го квітня, о год. 2-ій пополудни в Ганчак Гали, 839 South Broad St. Кождий член і членкиня повинні явитися на сей важний мітинг; буде справоздане фінансове за 3 місяці. Справоздане делегата з 16. головної конвенції У. Н. Союза. Трентонські Українці і Українки, коли хочете почути господарку У. Н. Союза, прийдіть громадно і впишіться до Тов. Вільних Козаків, а будете певні того, що обіцяє У. Н. С. — Михайло Костирко, предс.; Михаил Сеньків, кас.; Павло Стадник, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 162, повідомляє своїх членів, що звичайний мітинг відбудеться дня 26. квітня в гали церковній о 1-ій год. пополудни. Проситься всіх членів прибути на сей мітинг, бо суть важні справи до полагодженя. — Стефан Медвідь, предс.; Мих. Гнатів, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тво. Запорожська Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів і членкинь як місцевих так і позамісцевих, що звичайний мітинг відбудеться в неділю 26. квітня с. р. точно о год. 1-ій пополудни, в гали церковній під ч. 645 Roosevelt Ave. Обовязком кождого прийти на сей мітинг, бо є богато справ до полагодженя. Також почуєте звіт делегата з 16-тої конвенції У. Н. Союза. Дякого кому лежить на серци добро і розвій нашої організації, нехай прийде, а також приведе своїх знакомих та впише в члени нашої організації У. Н. Союза. З нагоди відбутиня 16. конвенції У. Н. Союз буде приймати нових членів без вступлного. Довгуючим членам пригадується, щоби вирівнали свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Гр. Волинський, предс.; П. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

ПОДЯКА.

До Уряду Укр. Нар. Союза.

Складаю сердечну подяку Урядови Укр. Нар. Союза, що прислали поміч для мене з фонду запомогового на піддержанне моєї родини. Я одержав через секретаря мого відділу чек на суму $75.00. Ще раз складаю сердечну подяку і апелюю до всіх Українців і Українок, щоби громадно вступали до Укр. Нар. Союза, бо то одинока і найліпша організація українська в Америці, в котрій кождий Українець і Українка може забезпечитись як найліпше. Кождий щирий Українець і Українка повинні належати до Укр. Нар. Союза. Вписуйтеся самі і других заохочуйте, нехай У. Н. Союз зростає як найбільше. Здоровлю цілий уряд У. Н. Союза.

Іван Гарпуя,
член У. Н. Союза від. 163.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

КАЛЛАШЕВА СОМА

повість, І. Нечуя-Левицького, в портретом автора і з передмовою Василя Верхрацкого.

Брош. $1.25, опр. $1.50.

Замовляти слати на адресу: „СВОБОДА", Box 346, Jersey City, N. J.

ДО ОДНОСИЛЬЧАН З ЛУКИ МАЛОЇ, ПОВІТ СКАЛАТ.

Відозва однокільчан з Луки Малої пов. Скалат, котрі перебувають в Північній Америці.

Дорогі Родимці з Луки малої! Ми яко члени нашої дорогої читальні „Просвіти" в Луці малій, а передовсім Хвальний Виділ просить Вас ласкаво і по щирім матеріяльному помочи для нашої Читальні Ріднім тім дні Дуже для нас інтересів, бо в нас трафиться два великі доми до спроваджу, де мали жили Корішмарі, дуже красно будоб, де буда корчма, щоби на тім місці ухрунчить Читальню Просвіти. Дорогі Родимці! Ви [illegible] своєго села в Сіверо-Америці, [illegible] за богато писати, в яку положенію Ви лишили своє рідне село: повно гнізд жидівських, а еще до того під границю большевицькою через що тими роками повоєнними розмножилося головно панкаротво і поширили злодійство та неморальність, тими роками межи молодежию закралася значно неморальність, так що року єсть кілька випадків. Отже має єсть кілька одиниць самовільних, що боремося з темнотою рідного села. Ми за цілі поставили: або здобути або дома не бути, або боронити наше рідне село від такої моєї пропасти, треба дати річий: або горівки цілком не було в селі, а друге, аби відновити „Читальню Просвіти", аби молодіж на мне марнувалася. Отже Дорогі Родимці, котрі Ви, майже всі виїхали з свого села молодими хлопцями і дівчатами, Ви дістали правдиву свободу на земли Вашинтона, Ви знаєте добре наше положенне свого рідного краю. Вас єсть там близько 80 осіб з Луки малої порозкидані по більших містах Америки. Дорогі Родимці нашим проханням єсть і завдяки є до Вас простягати руки, поможіть нам в нашім ділі! Приближається час Світлого Празника Христового Воскресення, пригадайте собі за рідне село, за старий край, най кождий офіруе по можности яку лепту, а коли Ви будете щиро відноситись до свого рідного села з щирим серцем то попри тім і свій сідомий землак невідомить найменьшої лепти. Найголовнійшу вагу і обовязок кладемо на Д. Бойка, Box 29, Blackstone, Mass., і Василь Сербяк, 1903 First Nat'l Bank Bldg., Detroit, Mich. На них кладемо тую працю і всі щирі земляки жертводавці най відішлють на їх адреси, коли обо відішлють на руки голови Чит. Просвіти, о. Василія Левицького, а листи на руки виділови.

Дорогі Родимці! Ви всі знаєте, що наш народ найбідніший, а нам здається, що наше село найбідніше, отже хто набувся на земли Вашінгтона, най вертає до старого краю працювати, а хто на даді остає, нехай незабуває за старий край та за своє рідне село. Від так на далекій чужині здоровимо свого родимців і щирих приятелів Землячів!

За виділ:

о. Василь Левицький, голова; Онуфрій Ставничий, заст.; Дм. Леськів, секр.

ФАРМИ!

—o—

НА ПРОДАЖ фарма 65 акрів, добре пасовисно і ліс, добрі будинки, 7 коров, 1 кінь, кури і деяка машинерія; фарма при цементовій дорозі, річка, 3 милі до міста Corry, Pa. Ціна $4,000, готівкою $2,300, а решта по $100 річно. MIKE KINAK, R. D. 6, Corry, Pa. 93-1

ПОЗІР!

По причині смерти продаєся фарма 125 акрів, 80 акрів доброї орної землі, 20 грубого ліса, 25 пасовиска, великий сад, озеро, дім на 10 комнат, 5 других забудовань, 8 коров, 2 коні, 200 курий, 10 качок, безроги, всяка машинерія, близько двох великих міст і фабрик, школа близько. Ціна $3.800 готівкою $1.800. Маю ріжні другі фарми на продаж. PHILIP LOBOR, 442 E. 9th St., New York City. 94-6

ФАРМА 60 акрів, дім 7 кімнат, 3 другі забудування, 4 гарних коров, 2 коні, 300 курий і всі машини. Ціна $2.200, готівкою $900. — Фарма 150 акрів, половина чистої орної землі, решта ліс і пливовиско, дім 9 кімнат, 6 других забудовань, 13 коров, 2 коні, автомобіль, кури, гуси. Ціна $4,300, готівкою $1.600. — Маю много других фарм від $1000 до $100.000. Пріядіть оглянути. M. PISARKO, 116 E. 7th St., New York City. 89-94

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Коли хочете заробити добре і поправити життє в Вашій родині, так матайте, що з праці рук ніколи доробитись не можете. Тому заходіть до мене, а я маю богато домів до спродажи від 1 до 12 фамілій, від $5,000 до $50,000, за малою вплатою.

Таксамо маю розмаїтого рода бізнеси тяньші і дорозші, як також кілька добрих фарм до продажи близько Нюарку. 93-7

Отож не чекайте, а приходіть або пишіть по близші інформації що-годня до:

СТЕФАН ГРЕНТУС

50 BEACON ST., NEWARK, N. J.

Telephone: Market 09

ПРОСПЕКТИ ВОЛЯНСЬКІ, ЗТО-ЗАЛІЗ РУ., ЗОВ ЗТРЕ, WINNIPEG, MAN., CANADA, ПОЛАГОДЖЮ ВСІ ДОКУМЕНТИ В ДОРОГУ З ЕВРОПИ ДО КАНАДИ.

ПАТЕНТИ

Наш патентовий підручник та взаткові знімки вишлемо даром на жадане. Пишіть по них сейчас. Можете писати до нас по українськи. Справи, відносячіся до патентів, трейд марк, та продаж патентів, полагоджуємо.

BRYANT & LOWRY

Registered Patent Attorneys

310 VICTOR BLDG., WASHINGTON, D. C.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

АЛЕКСАНДРА ХАХУЛА з перемишлянського повіту, приїхала перед двома місяцями на остров Кубу, де опинила в крайній біді і нужді, пошукує своєї товаришки Мотільди Дзіни, котра приїхала до Америки в 1922 р. і перебувала початково в Дірофт. Хто бо про що знає, або вона сама прищ[illegible] ствоєгося на адресу: Sra. ALEXANDRA CHACHULA, 36—14 Calle Peula, Habana, Cuba. 92-94

NEWARK, N. J.

Потрібно дівчат до деякої фабричної роботи. Добра платня і стала робота. Голосчися до OTTO ROTH, INC. 11 Runyon Street, Newark, N. J. Беріть Lyons Ave. Бос від Тунелю. 94-96

НА ПРОДАЖ САЛУН

під ч. 119 — 14-та улиця, Джерзи Сити, Н. Дж., по причині двох других бізнесів. Інтерес добрий. Голосчися на число 94-96

509 Hendergan St., Jersey City, N. J.

Н. О В І

УКРАЇНСЬКІ РОЛЬКИ

ДО ПЯНА ЗІ СЛОВАМИ.

927	Ще не вмерла Україна	$1.00
7928	За тебе Україно	1.00
7929	Верховино	1.00
7930	Віють вітри	1.00
7931	Скажи мені правду	1.00
7932	Ой, не ходи, Грицю	1.00
7933	Взяв би я бандуру	1.00
7934	В гаю зеленім	1.00
7935	Коломийка	75
7936	Українська пчолка	75
7254	Укр. народний танець	75
8022	Берізка, Вальц	75

УКРАЇНЦІ! — Це перша нагода дістати чисто українські рольки зі слами. Вони наклепом Чікагського Базару", зладив М. Гайворонський, а відіграв Н. Стембер. Хто замовить на 10 долярів, тому одну рольку дамо даром. Проситься замовлення і гроші посилати на адресу:

SICHOWY BAZAR,
Dept. S., 34 East 7th Street
New York, N. Y. 92-7

УВАГА! УВАГА!

НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

ШАНОВНІ РОДИМЦІ:—

Маю на складі шинки і ковбаси вуджені, свіже мясо і виробы найліпшого гатунку, все те на складі і можете дістати. Ціни умірковані. Зайдіть і переконайтеся.

ТЕОДОР ЧАЙКА,
властитель.

JERSEY PORK STORE & DELICATESSEN

949 E. 167TH ST., BRONX, N. Y.

Близько Булевард Собеко.

Мущині. Хоронть себе перед всіма нерадними хоробами.

SANTAL MIDY

SANYKIT

Охоронч для мущин. Дає найбільшу охорону

Велика рурка 25 цент. (4's) $1.00

У всіх аптиках або у San-Y-Kit, Dept. B, 92 Beekman St., New York

Пишіть по циркуляр

КАТАР МІХУРА

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Українські народні строї і всякого рода инші костюми вішиваємо по дуже низьких цінах. По близші інформації пишіть на адресу: 24

Mrs. K. STETZ,
сестра Емілії Угорчак
216 Washington St., Jersey City, N. J.
Telephone: Montgomery 2213.

РЕВМАТИЗМ

Невральгія, гостець, шпитність, звихнення, всякі заходження, звихнене підрамя і ногу, чистить кров, відновляє здоровлє. По вжитю Oath Лікарства цілячить Вас з повисших і т. п. хорób. Ціна $3.00.

ГАРАНТУЮ ОАТН ЗІЛЛЯ

По вжитю діяють корисно на цілий організм чоловіка, а худі люди набувать тіла, подобується повнішим і т. п. хорób. Ціна $3.00, разом $5.00; котрі просимо надіслати враз з замовленем. Для потреби заходяйте се оголошення, або дайте терпеливому. Адресуйте:

JOHN KOBLIK,
4318 W. Augusta St., Chicago, Ill.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

ПО НОТАМ

ЦІНА 50 ЦЕНТ.

Можна набути в „СВОБОДА", 82 Grand St., Jersey City, N. J.